

DYPLOMACJA

Dwóch Amerykanów w Warszawie 1919–1939

Stany Zjednoczone uznały Rzeczpospolitą Polską 22 stycznia 1919. Jednak po wstępnym intensywnym zaangażowaniu administracji prezydenta Wilsona w okresie międzywojennym okazywały nikłe zainteresowanie Polską, z wyjątkiem ostatnich lat narastającego napięcia. Dwie wybitne osobowości wyznaczyły ramy stosunków dyplomatycznych między oboma państwami w tym okresie.

Hugh S. Gibson przybył do Warszawy jako minister pełnomocny pod koniec kwietnia 1919. Jego umiejętności dyplomatyczne natychmiast zostały wystawione na próbę. Nowy rząd Polski musiał sobie poradzić z nieustalonymi granicami na wschodzie, z brakiem podstawowych surowców, niepewną sytuacją polityczną i konfliktami etnicznymi. Gibson podziwiał odwagę swoich gospodarzy i bezskutecznie wzywał Waszyngton do wsparcia Polski, szczególnie podczas wojny polsko-bolszewickiej. Prywatnie bywał jednak krytyczny wobec kłótlivej natury Polaków i ich bizantyjskiej biurokracji. Jego rozczarowanie wzrosło po zabójstwie prezydenta Narutowicza, jego osobistego przyjaciela, w 1922 roku. Gniew Gibsona budziła także niekompetencja polskiego rządu w rozwiązywaniu naglących problemów gospodarczych, która prowadziła do narastających zawirowań politycznych.

Gibson zakończył kadencję w 1924 roku, a jego następcami byli politycy, którzy niezbyt interesowali się Polską lub mieli niewielkie doświadczenie w dyplomacji. Podczas prezydentury Herberta Hoovera reprezentacje dyploma-

Złożenie listów uwierzytelniających przez ambasadora USA Anthony'ego Drexela Biddle'a na Zamku Królewskim. Uścisk dłoni z prezydentem Ignacym Mościckim, 2 czerwca 1937
Fot. Towarzystwo Historyczne Pensylwanii

DIPLOMACY

Two Americans in Warsaw 1919–1939

The United States recognized Poland on January 22nd, 1919. Yet for all the early enthusiasm of the Wilson administration, the United States took little interest in Poland in the interwar period except in the last years of growing international tension. Conversely two outstanding American personalities framed diplomatic relations during this period.

Hugh S. Gibson arrived in Warsaw in late April 1919. His diplomatic skills were immediately tested as Poland's new government dealt with unsecure borders, shortages of daily necessities, political uncertainties, and ethnic disputes. He came to admire his hosts' courage, and unsuccessfully called on Washington to support Poland, in particular during the Bolshevik war. Privately Gibson could also be scathing about the Poles' quarrelsome nature and their byzantine bureaucracy. His sense of disappointment grew after the assassination of President Narutowicz, a personal friend, in 1922. The Polish government's inability to tackle pressing economic problems, which led to growing political turmoil, drew Gibson's ire.

After his departure in 1924, Gibson was succeeded by a series of political appointees who took little interest in Poland or had little experience in diplomacy. During Hoover's presidency, the diplomatic representation between the two countries was raised to the level of Embassy, a largely symbolic measure. The election of Franklin D. Roosevelt coincided with Hitler's rise to power and

Presentation of letters of credence by US Ambassador Anthony Drexel Biddle at the Royal Castle. Shaking hands with President Ignacy Mościcki, June 2, 1937
Photo: Historical Society of Pennsylvania

tyczne obu krajów zostały podniesione do poziomu ambasady, co miało w dużej mierze znaczenie symboliczne. Wybór Franklina D. Roosevelta na prezydenta zbiegł się z dojściem Hitlera do władzy i doprowadził do nawiązania stosunków dyplomatycznych USA ze Związkiem Radzieckim, co sytuowało Polskę na strategicznej pozycji. W latach 1933–1936 ambasador John C. Cudahy poprawnie ocenił sytuację Rzeczypospolitej, niestety, nie potrafił nawiązać bliskich kontaktów z Polakami.

Drugi poza Gibsonem wybitny dyplomata, Anthony Drexel Biddle Jr., objął stanowisko ambasadora USA w Warszawie w maju 1937. Szybko nawiązał bliskie stosunki z Józefem Beckiem i polskimi elitami. Podobnie jak wcześniej Gibson, wzywał Waszyngton do wsparcia Rzeczypospolitej przeciwko jej wrogom. Twierdził, że wojskowe kredyty dla Polski „będą tańsze niż pożyczka wojenna”. Jego apel pozostał bez echa. We wrześniu 1939 Biddle podążył za rządem polskim do Rumunii, a później Francji. Jego lojalność wobec Polaków w trudnych okolicznościach zaskarbiła mu ich podziw i przyjaźń.

led to the establishment of diplomatic relations with the Soviet Union, which placed Poland in a strategic position. From 1933 to 1936, ambassador John C. Cudahy correctly appreciated Poland's strategic predicament but failed to engage meaningfully with the Poles.

Anthony Drexel Biddle Jr. was appointed to Warsaw in May 1937. He quickly established a close rapport with Józef Beck and the Polish elites. Like Gibson before him, he called on Washington to support Poland against her foes. Military credits to Poland, he argued, 'would prove cheaper than a conflagration.' In September 1939, Biddle followed the Polish Government to Romania and later to France. His loyalty to the Poles in trying circumstances earned him their admiration and friendship.

Msza wojskowa odbywająca się przed dawnym soborem Aleksandra Newskiego na placu Saskim podczas wizyty Herberta Hoovera w Polsce. Hoover widoczny jest w centrum zdjęcia obok arcybiskupa Achilla Rattiego (przyszły papież Pius XI). Ignacy Paderewski i Hugh Gibson znajdują się tuż za nimi, sierpień 1920

Fot. Polskie Centrum Muzyki Uniwersytetu Południowej Kalifornii w Thornton School of Music

A military mass held outside the former Alexander Nevsky Cathedral on Saxon Square during Herbert Hoover's visit to Poland. Hoover is in the center, seated beside Archbishop Achille Ratti (future pope Pius XI). Ignacy Paderewski and Hugh Gibson are just behind, August 1920

Photo: University of Southern California Polish Music Center at the Thornton School of Music

HUGH S. GIBSON

Hugh S. Gibson (1883–1954), urodzony w Los Angeles, był jednym z czołowych amerykańskich dyplomatów swojego pokolenia. Ukończył prestiżową paryską École Libre des Sciences Politiques w 1907. Po kilku latach w Ameryce Południowej przybył do Brukseli, zaledwie na kilka tygodni przed niemiecką inwazją w 1914. Gibson odegrał kluczową rolę w przekazaniu apeli o pomoc żywnościową dla Belgii.

Dzięki potężnemu wsparciu Hoovera został mianowany ministrem pełnomocnym Stanów Zjednoczonych w Polsce. Jego poczucie humoru i uprzejmy sposób bycia sprawiły, że stał się bardzo popularny wśród polskiego społeczeństwa. Wspierając kampanię Piłsudskiego na wschodzie, odrzucił propozycję awansu na zastępcę sekretarza stanu i wybrał powrót do Warszawy w sierpniu 1920.

Po zakończeniu misji w Polsce pełnił funkcję ambasadora w Szwajcarii, Belgii i Brazylii, a także przewodził amerykańskiej delegacji USA na kilku konferencjach rozbrojeniowych i pokojowych. W 1938 postanowił przejść na emeryturę, zamiast objąć placówkę w Berlinie.

Hugh i jego żona Ynès przez całe życie byli blisko związani ze swoimi polskimi przyjaciółmi. Od 1939 Gibson był członkiem utworzonej przez Hoovera Komisji Pomocy Polsce, aż do momentu przystąpienia Stanów Zjednoczonych do II wojny światowej pod koniec 1941. Wrócił do Warszawy w marcu 1946, towarzysząc Hooverowi w podróży związanej z badaniem światowego zapotrzebowania na żywność. Jego serce złamał widok zrujnowanej stolicy i przenikająca ją „azjatycka atmosfera”, która zastąpiła tę Polskę, jaką zapamiętał. Ostatnią pracą Gibsona było nadzorowanie ruchów przesiedleńców. Zmarł w trakcie służby w Genewie w grudniu 1954.

Hugh S. Gibson (1883–1954), born in Los Angeles, was one of the leading American diplomats of his generation. He graduated from the prestigious École Libre des Sciences Politiques in Paris in 1907. After a few years in South America, he arrived in Brussels only weeks before the German invasion in 1914. Gibson was instrumental in appealing for help in feeding occupied Belgium.

With Hoover's powerful backing, he was appointed as the first US Minister to Poland. His quick wit and suave manner made him very popular among Polish society. Supportive of Piłsudski's campaign in the east, he turned down a promotion to Assistant Secretary of State, preferring to return to Warsaw in August 1920.

He later served as Ambassador to Switzerland, Belgium and Brazil as well as led US delegations to several disarmament and peace conferences. Gibson retired in 1938 rather than accepting an appointment to Berlin.

Hugh and his wife Ynès remained close to their Polish friends throughout their life. In 1939, Gibson joined Hoover's Commission for Polish Relief until the US entered World War II at the end of 1941. He returned to Warsaw in March 1946, accompanying 'The Chief' on a world food survey. His heart was broken at the sight of Warsaw and the pervading air 'of Asiatic atmosphere' which had replaced the Poland he remembered. Gibson's last job was overseeing the movements of displaced persons. He died at his post in Geneva, December 1954.

„Wybrałem jako temat mojego przemówienia prawdziwe znaczenie demokracji i mówiłem otwarcie. (...) Zdaje się, że nikt nie rozumie, że w prawdziwym rozumieniu demokracji wszyscy mają równe prawa, a nie tylko ci, którzy wcześniej byli uciśnieni. (...) Pociągają one za sobą odpowiednie zobowiązania, a prawa jednostki są ograniczone przez prawa innych ludzi”.

Hugh Gibson o przemówieniu, które wygłosił dla Polsko-Amerykańskiego Towarzystwa w Warszawie, 4 lipca 1923

'I chose as my subject the real meaning of democracy and talked plainly. [...] nobody seems to grasp the idea that in a real understanding of democracy everybody has an equal chance and not only the people who used to be oppressed. [...] that rights entail corresponding duties and obligations and that the rights of the individual are limited by the rights of others.'

Gibson commenting on a speech he gave to the Polish American Society in Warsaw, July 4th 1923

Fot. archiwum rodziny Gibsonów
/ Photo: Gibson Family Archives

Obchody Święta
Narodowego 3 Maja.
Ołtarz ustawiony
na mszę celebrowaną
przez Stanisława Galla,
biskupa polowego Wojska
Polskiego. Dookoła niego
zgrupował się korpus
dyplomatyczny. Hugh
Gibson znajduje się
w centrum, trzeci na prawo
od marszałka Józefa
Piłsudskiego. Warszawa,
3 maja 1919

Fot. archiwum rodziny Gibsonów

Celebrations of the May 3
Constitution Day. The altar
is set for mass celebrated
by Bishop Stanisław Gall
of the Polish Armed Forces.
Diplomatic dignitaries are
gathered around. Gibson
can be seen in the center,
third on the right from
Marshal Józef Piłsudski.
Warsaw, May 3, 1919

Photo: Gibson Family Archives

Hugh Gibson (po lewej) wraz z Arthurem Bliss Lane'em, drugim sekretarzem legacji amerykańskiej w Warszawie, i Frederickiem Dolbeare'em, pierwszym sekretarzem legacji, Warszawa, 1919

Fot. archiwum rodziny Gibsonów

Hugh Gibson (on the left), with his colleagues Arthur Bliss Lane, 2nd Secretary of the American Legation in Warsaw, and Frederick Dolbeare, First Secretary of the Legation, Warsaw 1919

Photo: Gibson Family Archives

Hugh Gibson z nuncjuszem apolstolskim Achillem Rattim (na pierwszym planie) i ministrem pełnomocnym Francji Eugène Pralonem (trzeci od lewej) na dziedzińcu Zamku Królewskiego w Warszawie, 1919

Fot. archiwum rodziny Gibsonów

Hugh Gibson stands in the foreground with Achille Ratti, Apostolic Nuncio (in the foreground) and Minister Plenipotentiary of France, Eugène Pralon (third from left) in the courtyard of the Royal Castle in Warsaw, 1919

Photo: Gibson Family Archives

ANTHONY DREXEL BIDDLE JR.

Anthony Drexel Biddle Junior (1897–1961), pochodzący z rodziny filadelfijskich bankierów, zaciągnął się do armii amerykańskiej podczas I wojny światowej. Jego polityczne ambicje finansowała druga żona, Margaret, dziedziczka fortuny w przemyśle górniczym. W 1935, jako wieloletni zwolennik Roosevelta, Biddle został nagrodzony stanowiskiem ambasadora w Oslo. W czerwcu 1937 roku objął placówkę w Warszawie, która według Williama Bullitta, pierwszego ambasadora USA w Związku Radzieckim, wymagała dobrej znajomości języka francuskiego (którym posługiwała się elita polityczna) i majątku pozwalającego na prowadzenie towarzyskiej działalności dyplomatycznej.

„Pierwszorzędny zmysł dyplomatyczny” Biddle’a, jego interesująca osobowość i docenianie strategicznej sytuacji kraju zostały bardzo dobrze przyjęte przez Polaków. Memoranda ambasadora nie wpłynęły jednak na zwiększenie zainteresowania Roosevelta Polską.

Latem 1939, przewidując wojnę z Niemcami, Biddle przygotował plany ewakuacji obywateli USA przez kraje bałtyckie oraz zgromadził paliwo i niezbędne zapasy na terenie ambasady. 5 września 1939 wraz z małżonką podążył za rządem polskim opuszczającym Warszawę. Podczas ewakuacji do Rumunii ledwie uniknęły ostrzału ze stukasów i bombardowania na rynku w Krzemieńcu. Biddle’owie przenieśli się na krótko do Bukaresztu, a następnie do Angers, gdzie towarzyszyli rządowi polskiemu na uchodźstwie. Po upadku Francji w czerwcu 1940 roku w związku z wyborami prezydenckimi Biddle został wezwany przez Roosevelta, aby pomóc w kampanii wśród amerykańskiej Polonii. W lutym 1941 w Londynie mianowano go ambasadorem USA przy rządach na uchodź-

Anthony Drexel Biddle, Jr. (1897–1961) was born into a family of Philadelphia bankers and enlisted in the US Army during World War I. His second wife, Margaret, a mining heiress, financed his political ambitions. An early Roosevelt supporter, Biddle was rewarded with an ambassadorship in Oslo in 1935. In June 1937 Biddle arrived in Warsaw, taking up a post, which according to William Bullitt, America’s first ambassador to the Soviet Union, required a good knowledge of French (language of diplomacy) and the means to entertain.

Biddle’s ‘first rate diplomatic mind’, engaging personality and willingness to appreciate Poland’s strategic predicament was very well received by the Poles. Biddle’s memoranda did not alter Roosevelt’s lack of interest in Poland.

Anticipating war with Germany in the summer of 1939, Biddle made life saving plans to evacuate US citizens via the Baltics and storing fuel and supplies at the Embassy. On September 5th, the Biddles followed the Government in its exodus from Warsaw to Romania, dodging Stukas and narrowly escaping being bombed on a market square in Krzemieniec.

The Biddles moved briefly to Bucharest and then to Angers, accompanying the Polish Government in Exile. When France fell in June 1940, Biddle was called back by President Roosevelt to campaign for his re-election among Polish-Americans. In February 1941, he was appointed to London as Ambassador to Poland and seven other ‘Governments on wheels’. Biddle failed to interest FDR in Poland’s predicament.

Following the 1943 Teheran Conference, during which Poland was ceded to Stalin with the Curzon line as its

stwie – Polski i siedmiu innych państw. Biddle nie zdołał jednak zainteresować Roosevelta dramatycznym położeniem Polski.

Po konferencji w Teheranie w 1943, podczas której Polska, ze wschodnią granicą przebiegającą wzdłuż linii Curzona, została przekazana do strefy wpływów Stalina, Biddle zrezygnował ze swojego stanowiska. General Eisenhower zwerbował go jako swojego doradcę politycznego w trakcie przygotowań do lądowania aliantów we Francji w 1944. Ich współpraca przetrwała również po wyborze Eisenhowera na prezydenta. Biddle zmarł wkrótce po mianowaniu go przez prezydenta Kennedy’ego ambasadorem w Hiszpanii.

eastern border, Biddle resigned his posting. General Eisenhower recruited Biddle as his political advisor in preparation for the Allied landings in France in 1944. Their relationship lasted until after the former had been elected President. He died shortly after being appointed Ambassador to Spain by President Kennedy.

Pieczęć ambasady USA w Warszawie z czasów kadencji Anthony’ego Drexela Biddle’a
Z kolekcji rodziny Biddle’ów

Seal of the US Embassy in Warsaw from the times of Anthony Drexel Biddle
From the Biddle family collection

Fot. Towarzystwo Historyczne Pensylwanii / Photo: Historical Society of Pennsylvania

Złożenie listów uwierzytelniających przez ambasadora USA Anthony'ego Drexela Biddle'a na Zamku Królewskim w Warszawie, 2 czerwca 1937. Od lewej w pierwszym rzędzie: Karol Romer (dyrektor Protokołu Dyplomatycznego), Juliusz Ulrych (minister komunikacji), Józef Beck (minister spraw zagranicznych), Anthony Drexel Biddle, Ignacy Mościcki (prezydent Rzeczypospolitej Polskiej), Eugeniusz Kwiatkowski (minister skarbu i wicepremier), Juliusz Poniatowski (minister rolnictwa), N.N., Aleksander Łubieński (zastępca dyrektora Protokołu)

Fot. Towarzystwo Historyczne Pensylwanii

Presentation of letters of credence by US Ambassador Anthony Drexel Biddle at the Royal Castle in Warsaw, June 2, 1937. From left to right in the first row: Karol Romer (Chief of Diplomatic Protocol), Juliusz Ulrych (Minister of Communication), Józef Beck (Minister of Foreign Affairs), Anthony Drexel Biddle, Ignacy Mościcki (President of the Republic of Poland), Eugeniusz Kwiatkowski (Minister of Treasury and Deputy Prime Minister), Juliusz Poniatowski (Minister of Agriculture), unknown, Aleksander Łubieński (Deputy Chief of Protocol)

Photo: Historical Society of Pennsylvania

Raut inauguracyjny ambasadora USA w Polsce Anthony'ego Drexela Biddle'a. W środku: ambasador z żoną Margaret Biddle oczekują na gości. Pałac Raczyńskich w Warszawie, czerwiec 1937

Fot. Narodowe Archiwum Cyfrowe (NAC)

Inaugural reception given by the US ambassador to Poland Anthony Drexel Biddle. In the middle: the Ambassador and wife Margaret Biddle awaiting their guests. Raczyński Palace in Warsaw. June 1937

Photo: NAC

Ambassador Biddle pakuje rzeczy osobiste przed tymczasową „ambasadą USA” w Krzemieńcu, prawdopodobnie 12 września 1939. Biddle opuścił Warszawę 5 września, towarzysząc rządowi polskiemu podczas ucieczki z kraju. Rynek Krzemieniec został zbombardowany i ostrzelany przez samoloty Luftwaffe 11 września, a Biddle wraz z żoną ledwie uniknęli śmierci. Ambasador złożył oficjalny protest w Waszyngtonie i skarżył się towarzyszącego mu Elmerowi Petersonowi z Associated Press. Wraz z żoną przekroczył granicę Rumunii kilka dni później. Ofensywa prasowa Biddle'a prawdopodobnie wpłynęła na decyzję Niemców zezwalającą na ewakuację obywateli krajów neutralnych, którzy znaleźli się w Warszawie podczas oblężenia we wrześniu 1939. To zdjęcie zostało opublikowane w sześćdziesięciu gazetach w całej Ameryce w połowie października 1939
Fot. Towarzystwo Historyczne Pensylwanii

Ambassador Biddle packing his belongings in front of the temporary 'US Embassy' in Krzemieniec, probably September 12th, 1939. Biddle had left Warsaw on September 5th, accompanying the Polish Government in its exodus. Krzemieniec's market square was bombed and strafed by Luftwaffe planes on September 11th, with the Biddles nearly escaping death. The Ambassador lodged an official protest to Washington and complained angrily to Elmer Peterson of the Associated Press who accompanied him at the time. The Biddles would cross into Romania a few days later. Biddle's public relations offensive might have encouraged the Nazis to allow the evacuation of citizens of non-belligerent countries trapped in Warsaw during the September 1939 siege. This picture was published in sixty newspapers across America in mid-October 1939

Photo: Historical Society of Pennsylvania

Anthony Drexel Biddle w Polsko-Amerykańskim Towarzystwie Historycznym w Chicago (prawdopodobnie grudzień 1940), kilka tygodni przed swoim powrotem w charakterze ambasadora USA, między innymi przy rządzie polskim na uchodźstwie. Warto zwrócić uwagę na portrety Ignacego Paderewskiego, Romana Dmowskiego i licznych polskich osobistości, zebrane przez Leona Walkowicza, prezesa Polsko-Amerykańskiego Towarzystwa Historycznego w Chicago
Fot. Towarzystwo Historyczne Pensylwanii

Anthony Drexel Biddle at the Polish-American Historical Association in Chicago (probably December 1940), a few weeks before his return as Ambassador, among other nations, to the Polish Government in Exile. Note the portraits of Ignacy Paderewski; Roman Dmowski and numerous Polish personalities collected by Leon Walkowicz, president of Polish-American Historical Association in Chicago

Photo: Historical Society of Pennsylvania